

10. Малинович, Юрий. “Эмоционально-экспрессивные элементы синтаксиса современного немецкого языка”. Дис. докт. филол. наук. Иркутск, 1990.
11. Пospelova, Александра. Возможные подходы к решению проблемы экспрессивности и эмоциональности слова и предложения. *Вопросы структуры английского языка в синхронии и диахронии* 5 (1985): 83–90.
12. Рубинштейн, Сергей. *Основы общей психологии*. Москва: Педагогика, 1976.
13. Рыбакова, Марина. “Эмоциональность в системе коммуникативных типов предложения: (на материале английского языка)”. Дис. канд. филол. наук. Москва, 1985.
14. Суcлова, Марина. “Синтаксические конструкции аффекта в современном английском языке”. Дис. канд. филол. наук. Москва, 1998.
15. Шаховский, Виктор, Виктория Жура. Дейксис в сфере эмоциональной речевой деятельности. *Вопросы языкознания* 5 (2002): 38–56.
16. Юдина, Наталья. “К вопросу об эмоциональных конструкциях в составе диалогических единств”. Дис. канд. филол. наук. Москва, 1973.
17. Янелюнайте, Сигита. “Грамматические средства выражения эмотивности в тексте (современный немецкий язык)”. Дис. канд. филол. наук. Москва, 1985.
18. Dreyer, J. *A Dictionary of Psychology*. New York: Penguin Books, 1977.
19. Крык-Kastovsky, B. *Suprise. Surprise : The Iconicity-conventionality Scale of Emotions in The Language of Emotions: Conceptualization, Expression and Theoretical Foundation*. Edited by S.Niemer, R. Dirven. Amsterdam etc., 1997.
20. Muray, J. *The Oxford English Dictionary on Historical Principles*. Oxford: Clarendon Press, 1933.

УДК 070-057.87:004.738.5

МОВНА ЕКСПЛІКАЦІЯ ПОНЯТЬ “ВИКЛАДАЧ” І “СТУДЕНТ” У ТЕКСТАХ СТУДЕНТСЬКОГО ІНТЕРНЕТ-ЖУРНАЛУ

Серебрянская І. М.

*Дніпропетровський національний університет ім. О. Гончара
просп. Гагаріна, 72, м. Дніпро, Україна*

serebryanska@ukr.net

Стаття присвячена питанню трактування понять “викладач” і “студент” в українському суспільстві та їх мовної репрезентації в текстах студентського інтернет-журналу. Визначено актуальні синтаксичні моделі створення мовного образу викладача, виокремлено сучасні асоціації, пов’язані з поняттям “студент”. З’ясовано синтагматичні зв’язки вказаних номінацій.

Ключові слова: викладач, студент, мовний образ, слово, конотативне значення.

ЯЗЫКОВАЯ ЭКСПЛИКАЦИЯ ПОНЯТИЙ “ПРЕПОДАВАТЕЛЬ” И “СТУДЕНТ” В ТЕКСТАХ СТУДЕНЧЕСКОГО ИНТЕРНЕТ-ЖУРНАЛА

Серебрянская И. Н.

*Днепропетровский национальный университет им. О. Гончара
просп. Гагарина, 72, г. Днепр, Украина*

Статья посвящена вопросу толкования понятий “преподаватель” и “студент” в украинском обществе и их языковой репрезентации в текстах студенческого интернет-журнала. Определены актуальные синтаксические модели создания языкового образа преподавателя, выделены современные ассоциации, связанные с понятием “студент”. Установлены синтагматические связи указанных номинаций.

Ключевые слова: преподаватель, студент, языковой образ, слово, коннотативное значение.

LANGUAGE EXPLICATION OF THE CONCEPTS “TEACHER” AND “STUDENT” IN THE TEXTS OF STUDENT INTERNET-JOURNAL

Serebrianska I. M.

*Oles Honchar Dnipropetrovsk National University
Gagarin avenue, 72, Dnipro, Ukraine*

The article deals with the interpretation of the concepts “teacher” and “student” in Ukrainian society and their linguistic realization in the texts of student press.

The aim of the study is to explore the features of the representation of the concepts “teacher” and “student” in modern language consciousness of students. The material for analysis is students’ texts of online magazine “Education and ...”.

Students in their texts model the image of an ideal teacher using a number of words of different parts of speech, among which adjectives and verbs are the most frequent. Nouns are used less frequently. The most spread characteristics of teacher is the word *ideal*, expressing students’ dreams, and the word *fair*. Such adjectives as *modern*, *wise*, *intelligent*, *demanding*, *humane*, *rigorous* are also actively used for the description of teacher. Generally, all the adjectives are positively marked.

Among the verbal characteristics of the image of teacher the most represented are: *he loves his job*, *loves and understands children and is able to interest them*. They prove that students first of all appreciate the indifferent attitude to them.

According to language assessment of teacher, his (her) comprehensive description is the following: this is a person with positive traits who works by vocation, strives to constantly improve his or her professional and human qualities, which are relevant in today’s information society.

The semantics of the word *student* in the texts of the magazine is represented by several major associations: “student is modern”, “student and work”, “student and learning”, “student and science”, “student and business”, “student and finance.”

Analyzing the language we have got the image of a modern student – on the one hand, a confident, self-sufficient individual who is able to combine study with work in order to be independent financially and to gain practical experience; on the other hand – a passive person, who is not interested in learning and can not defend himself.

Thus, studying the semantic features of the words *teacher* and *student* the conclusions are the following: modern teacher must be perfect, follow ancestral human values; while modern student, according to the view of students, is primarily to be able to adapt to life and meet the demands of society. Unfortunately, there is not the idea about the importance of human values as a part of the concept “student” in the analyzed texts.

Key words: teacher, student, language image, word, connotation.

Здавна в українській освіті ключовими фігурами навчального процесу виступають викладач і студент. За “Словником української мови”, викладач – “той, хто читає лекції, веде уроки в учбових закладах” [1, с. 407]; студент – “той, хто навчається у вищому або середньому спеціальному навчальному закладі” [2, с. 799].

Згідно з іншими джерелами, викладач – “фахівець із необхідною вищою фаховою і псих.-пед. підготовкою, який здійснює пед., навч.-виховну та організаційно-метод. роботу у профес.-технічних навч. закладах, ВНЗ різних рівнів акредитації. В. – штатна посада у профес.-технічних навч. закладах та ВНЗ” [3, с. 84]. Студент – “учень освітньої установи вищої профес. освіти” [3, с. 879]; “особа, яка залучена до формальної освітньої програми вищої освіти” [4, с. 61].

Значення аналізованих понять та їх номінацій, представлені в лексикографічних та енциклопедичних джерелах, не є вичерпними, вони доповнюються конотативними характеристиками, у тому числі й оцінними. Причому оцінка залежить від часових умов та індивідуальних рис мовця, який може виступати й учасником навчального процесу.

Проблеми сфери освіти сьогодні активно розглядаються соціологами, філософами, педагогами, психологами та іншими фахівцями. Для мовознавців цей предмет дослідження є новим. Аналіз сфери освіти через призму мовної картини світу українського народу до цього не здійснювався, чим і зумовлена актуальність нашого дослідження. Окремі спроби вивчення лексики сфери освіти здійснено у працях А. Беляєвої [5], Л. Вергун [6], О. Савчук [7].

Мета нашої наукової розвідки – з'ясувати особливості репрезентації понять “викладач” і “студент” у сучасній мовній свідомості представників студентства. Матеріалом для аналізу стали тексти студентського інтернет-журналу “Освіта та...”.

В аналізованих текстах знаходимо цілий синонімічний ряд слів на позначення людини, яка веде заняття в навчальному закладі: *учитель, викладач, педагог, наставник*. Розглядаючи семантику цих слів через їх синтагматичні зв'язки, розуміємо, що молодь хвилює не стільки питання, яким сьогодні є викладач, скільки те, яким він має бути. Студенти у своїх текстах моделюють образ ідеального педагога, застосовуючи для цього цілу низку слів різних частин мови, серед яких найчастотнішими є прикметники та дієслова. Рідше використовуються іменники. При цьому найбільш поширеними є речення, побудовані за такими синтаксичними моделями:

підмет викладач (вчитель, педагог, наставник) + дієслово-присудок має бути / має стати + іменник орудного відмінка (часто у сполученні із залежним прикметником або у складі фразеологізму, наприклад, *майстер своєї справи*) – *справжньою людиною, хорошою людиною, ерудованою людиною, неординарною особистістю, хорошим психологом, авторитетом, гуманістом, другом: ...“Ідеальний” викладач, передовсім, має бути справжньою людиною, щоб вчити людяності своїх учнів на власному прикладі, бути беззаперечним авторитетом, бути майстром своєї справи* (27.12.2012); *...Вчитель у першу чергу має бути хорошим психологом, гуманістом і просто хорошою людиною. Він має стати другом для тих, хто навчається* (31.03.2013); *Але це ще має бути неординарна особистість, ерудована людина, щоб на лекціях було й справді цікаво, щоб вирізнявся розумом і культурою* (09.06.2012);

підмет викладач (вчитель, педагог, наставник) + дієслово-присудок має бути + прикметник у формі родового відмінка – *готовим, здатним* (щось робити), *дружнім, простим, доступним, людяним, доброзичливим, самокритичним, спокійним, розумним, хитрим, терплячим, толерантним*: *Сучасний педагог має бути готовим до змін, що відбуваються в системі освіти, здатним сміливо приймати педагогічні рішення, виявляти ініціативу, творчість* (25.03.201); *Викладач має бути дружнім, простим і доступним* (20.08.2012); *Перш за все він [викладач] має бути людяним, а потім доброзичливим, самокритичним, з почуттям гумору та власної гідності, спокійним, розумним, хитрим, терплячим, толерантним, вмілим керівником* (20.08.2012);

підмет викладач (вчитель, педагог, наставник) + дієслово-присудок має + інфінітив (*працювати, любити, віддаватися, бути компетентним*): *...Викладач має працювати не заради заробітку, не для виживання чи прожитку, а для виконання своєї місії. Тому ідеальний викладач – це такий, для якого викладання – сенс життя* (09.06.2012); *Він [викладач] має максимально любити свою роботу, віддаватися на всі 100%, бути компетентним у своїй галузі* (09.06.2012);

підмет викладач (учитель, педагог, наставник) + дієслово-присудок має бути + прикметник у формі орудного відмінка та **інфінітив**: *...Наставник має бути сучасним, вміти користуватися новітніми технологіями, як на роботі, так і в повсякденному житті. Власне, учні будуть краще розуміти такого вчителя* (13.01.2012);

підмет викладач (вчитель, педагог, наставник) + дієслово-присудок повинен бути + прикметник у формі орудного відмінка – *креативним, інноваційно забезпеченим*: *...Ідеальний вчитель XXI століття повинен бути креативним, таким, який творчо підходить до навчання своєї дисципліни. Звичайно, він повинен бути інноваційно забезпеченим, щоб учні його слухали, цікавилися його предметом. Адже, не маючи таких якостей, вчителю ніколи не добитися хоч якихось результатів від своїх учнів. Такого педагога з легкістю замінить комп'ютер та глобальна мережа інтернет* (03.05.2012);

підмет викладач (вчитель, педагог, наставник) + дієслово-присудок повинен + інфінітив (іноді – у складі стійких сполучень слів, наприклад, *відповідати вимогам; іти в ногу з часом; любити; розуміти; вміти слухати; вміти аналізувати* та ін.): ...*Вчитель XXI ст. повинен відповідати вимогам дітей XXI ст., йти в ногу з часом і перш за все любити свою роботу, любити і розуміти дітей, а не тільки мріяти про великі зарплати і нарікати на те недосконале суспільство, яке ж ми самі створили* (02.08.2012); *Ідеальний вчитель, як на мене, повинен вміти подати інформацію цікаво, доступно, яскраво. Викладач повинен вміти слухати вихованців, аналізувати їх стани і стан колективу, в якому він працює* (17.08.2012); ...*Вчитель XXI століття повинен володіти і традиційними для наставників будь-яких епох якостями: любов до своєї роботи, дітей, вміння викладати / навчати, працювати в колективі тощо. Будь-який педагог зараз повинен уміти користуватися інтернетом* (13.01.2012).

Здійснений аналіз синтагматичних зв'язків слів на позначення викладача, представлених у студентських текстах, дає можливість стверджувати, що сучасний образ педагога в основному створюється за допомогою прикметників і дієслів. Найбільш частотною серед них є характеристика *ідеальний*, що висловлює мрії студентів, та *справедливий*. Активно вербалізуються також такі риси викладача: *сучасний, мудрий, розумний, вимогливий, людяний, строгий*. Зазвичай усі прикметники є позитивно конотованими, за винятком останнього, а також слів *вимогливий, хитрий*, які в контексті мисляться студентами як позитивні: ...*Більшість викладачів – це сумлінні, мудрі, вимогливі, справедливі, добрі люди* (16.03.2012); *Перш за все він [викладач] має бути людяним, а потім доброзичливим, самокритичним, з почуттям гумору та власної гідності, спокійним, розумним, хитрим, терплячим, толерантним, вмілим керівником* (20.08.2012). Крім того, для студентів важливими є якості викладача, представлені низкою інших прикметників: *адекватний, чудовий, сумлінний, добрий, доброзичливий, обізнаний у багатьох сферах життєдіяльності, готовий до змін, креативний, інноваційно забезпечений, дружній, простий, доступний, самокритичний, спокійний, терплячий, толерантний, націлений на кінцевий результат, зацікавлений у результаті, вимогливий, небайдужий до студентів, компетентний у своїй галузі*.

Серед дієслівних характеристик образу викладача найбільш представленими є такі: *любить свою роботу / справу, любить і розуміє дітей, уміє зацікавити*, – які переконують у тому, що студенти цінують передусім небайдуже ставлення до себе. Серед інших можна виділити слова, що означають:

індивідуальні риси характеру викладача: *постійно розвивається, вирізняється розумом і культурою, вміє жартувати, іде в ногу з часом*;

ступінь володіння новітніми технологіями: *вміє користуватися інтернетом, вміє користуватися новітніми технологіями*;

комунікаційні вміння викладача: *уникає шаблонів у спілкуванні, вміє слухати вихованців, вміє бачити себе збоку, викликає на діалог, проявляє розуміння до студентів, йде на компроміс*;

рівень професійних знань, умінь та навичок викладача: *уміє зацікавити; досконало володіє інформацією; уміє найнудніший предмет перетворити на цікавий; уміє подати інформацію цікаво, доступно, яскраво; прагне, щоб студенти були гарними людьми й чудовими спеціалістами; постійно оновлюється, працює над собою, вдосконалює себе; навчає жити й любити свою Батьківщину; навчає думати, вказує на помилки*;

здатність адаптуватися до потреб студентів нового покоління: *відповідає вимогам дітей XXI століття; підтримує у вихованців гідність, прагнення до самоствердження та самореалізації; лає за промахи; хвалить за успіхи; змушує учитись; наводить приклади з життя*.

Мовна оцінка викладача очима студентів передбачає всебічну характеристику: передусім це людина з позитивними рисами характеру, яка працює за покликанням, прагне постійно удосконалювати свої професійні та людські якості, необхідні в сучасному інформаційному суспільстві. Такий педагог завжди буде користуватися повагою своїх вихованців.

Семантика слова *студент* у текстах молодіжного інтернет-журналу представлена кількома основними асоціативними парами, які дають змогу створити уявлення сучасних студентів про сучасного студента. Особливої виразності цей образ набуває завдяки опозиції “студент колишній – студент нинішній”, тобто часовим мовним характеристикам, наприклад: **Колишній студент** – романтик у довгому шарфі без гроша в кишені. **Нинішній студент** – юний маклер з палаючим поглядом підростаючого менеджера середньої ланки (17.12.2011).

Асоціативне значення “студент – сучасний” репрезентовано лексичними засобами, які дають характеристику різних представників сучасної молоді, створюючи таким чином узагальнений образ сучасного студента, що поєднує в собі і результати самоідентифікації, і суспільну оцінку: *універсальний студент, беззахисна людина, морально zdeгradований студент, студент – не людина*, наприклад: *У нашому випадку можна завжди все встигнути. Працюючи та навчаючись, це й знаходити вільний час для друзів, особистого життя та просто для відпочинку – це так звана нова категорія “універсальний студент”. Він може все, і, поєднуючи, отримувати максимальний ефект* (12.05.2012); *...Студент на сьогоднішній день – це юна беззахисна людина, яка має адаптуватися в нашому світі...* (31.10.2011); *Моральну деградацію, тобто крадіжки, хабарництво, здирництво ми навчилися виправдовувати маленькою зарплатою і вже спокійно пишемо про студентів-повій* (20.11.2011); *Куди поділися студенти, що мріяли, з азартом навчалися, з ентузіазмом поринали в науку і творили її?* (05.06.2012); *П’ять років в університеті я вважаю втраченими, адже ці 5 років тебе навіть людиною не рахують, ти студент* (20.09.2011).

Наступні приклади формують групу асоціацій “студент – праця” й доводять важливість для нинішнього студента матеріальної складової життя: *Останнім часом студенти стали активно працювати* (23.08.2012); *Життя працюючого студента більш зважене і відповідальне, тому і до навчання ставишся, як до роботи, яку потрібно виконати бездоганно, щоб потім знання викладачем були оцінені на відмінно* (07.10.2012); *Адже в Україні більше половини студентів працює, навчаючись. Деякі з них працюють, щоб оплатити своє навчання; інші – щоб отримати стаж роботи або заради задоволення. А дехто навчається, щоб працювати* (10.12.2011); *Щоб досягти в житті успіху, більшість студентів вирішують вести “подвійне життя”, у якому є робота і навчання* (24.10.2011). Важливість прагматичної складової поняття “студент” доводять і статистичні дані, отримані під час нашого дослідження: тематична група асоціацій “студент – праця” за кількістю зафіксованих випадків слововживання (27 %) випереджає групу “студент – навчання” (22 %).

Дібрані приклади реалізації асоціативних зв’язків “студент – навчання” демонструють нечітку мотивацію сучасного студента до навчання, а часто, на жаль, – узагалі її відсутність, наприклад: *Сьогодні студенти поділяються на тих, хто навчається для викладачів, батьків, роботи, коханого хлопця, “корочки” (диплома), задля чого завгодно, тільки не заради себе і для себе* (30.03.2013); *Студенти вступають до університету, навіть не замислюючись – навіщо* (12.07.2012); *...Часто студенти навчаються не за покликом душі, а де спроможні. Студент, який не любить свою професію, найчастіше за нею не працює* (24.03.2013); *У працюючого студента немає бажання навчатись* (15.04.2012).

Крім того, у студентських текстах представлені поодинокі приклади використання асоціацій **студент – наука**: *Жоден студент не повинен бути поза науковим життям* (20.12.2012); **студент – бізнес**: *Кожен студент повинен займатися бізнесом* (18.01.2013); **студент – фінанси**: *Коли студент відчуває фінансову незалежність, він починає забувати про те, що він все ще студент* (01.11.2012). Асоціативні зв’язки слова *студент* із працею, бізнесом та фінансами разом надають цілісної прагматичної характеристики сучасної молоді людини,

яка, за нашими лінгвістичними показниками, превалює, залишаючи позаду семантичні ознаки “навчання” й “наука”, які завжди вважалися сенсом вищої освіти. Отже, сьогодні в українському суспільстві відбувається зміна цінностей, підміна понять, зумовлена зміною пріоритетів у людських стосунках.

У процесі аналізу мовної самохарактеристики, представленій в текстах студентського інтернет-журналу, отримуємо образ сучасного студента: з одного боку, – упевненої, самодостатньої особистості, яка здатна поєднувати навчання з працею, щоб самостійно забезпечувати себе матеріально та здобувати практичний досвід; з іншого – людини пасивної, не зацікавленої навчанням, яка не може відстояти себе.

Отже, у результаті аналізу семантичних ознак слів *викладач* і *студент* доходимо таких висновків: якщо сучасний викладач має бути ідеальним, дотримуватися споконвічних людських цінностей, то сучасний студент, на думку самих студентів, має передусім вміти пристосовуватися до життя та відповідати вимогам суспільства. Про важливість людських цінностей як складової поняття “студент” в аналізованих текстах, на жаль, не йдеться.

Перспективою дослідження вважаємо вивчення семантичної структури інших слів на позначення освітніх понять у текстах українських ЗМІ.

ЛІТЕРАТУРА

1. Словник української мови : в 11 томах / [редкол. : І. К. Білодід та ін.] ; Акад. наук УРСР, Ін-т мовознавства ім. О. Потебні. – К. : Наук. думка, 1970–1978.
2. Енциклопедія освіти / [головний ред. В. Г. Кремень] ; Акад. пед. наук України. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.
3. Національний освітній глосарій : вища освіта. – 2-е вид., перероб. і доп. – [авт.-уклад. : В. М. Захарченко та ін. ; ред. В. Г. Кремень]. – К. : ТОВ «Видавничий дім “Плеяди”», 2014. – 100 с.
4. Беляєва А. В. Концепт освіта в англійській, французькій, українській та російській мовах : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.17 / Анастасія Вікторівна Беляєва. – Донецьк : Б. в., 2012. – 200 с.
5. Вергун Л. І. Перекладна взаємовідповідність англійської та української освітньої лексики : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.16 “Перекладознавство” / Л. І. Вергун. – К., 2004. – 20 с.
6. Савчук О. Концепт освіти на шпальтах часопису «Український Голос» (Вінніпег, Канада) [Електронний ресурс] / О. Савчук // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Філологія. Соціальні комунікації. – 2013. – Вип. 2. – С. 170–174. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuufilol_2013_2_31.
7. Студенський інтернет-журнал “Освіта та...” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.osvitata.com/>

REFERENCES

1. Slovnyk ukrainskoi movy : v 11 tomakh, 1970–1978.
2. Entsiklopediia osvity / Akad. ped. nauk Ukrainy ; holovnyi red. V. H. Kremen. – K. : Yurinkom Inter, 2008. – 1040 p.
3. Natsionalnyi osvitnyi hlosarii : vyshcha osvita / 2-e vyd., pererob. i dop. / avt.-uklad. : V. M. Zakharchenko, S. A. Kalashnikova, V. I. Luhovyi, A. V. Stavytskyi, Yu. M. Rashkevych, Zh. V. Talanova / Za red. V. H. Kremenia. – K. : TOV «Vydavnychiy dim “Pleiady”», 2014. – 100 p.
4. Byelyayeva A. V. Konzept osvita v anglijskij, francuzkij, ukrajinskij ta rosijskij movah : dys. ... kand. filol. nauk : 10.02.17 / A. V. Byelyayeva. – Donetsk : B. v., 2012. – 200 p.

5. Vergun L. I. Perekladna vzayemovidpovidnist anglijskoyi ta ukrayinskoyi osvithnoyi leksyky : avtoref. dys. na zdobuttya nauk. stupenya kand. filol. nauk : specz. 10.02.16 "Perekladoznavstvo" / L. I. Vergun. – K., 2004. – 20 p.
6. Savchuk O. Koncept osvity na shpaltah chasopysu «Ukrayinskyj Golos» (Vinnipeg, Kanada) [Electronic resource] / O. Savchuk // Naukovyj visnyk Uzhgorodskogo universytetu. Seriya : Filologiya. Socialni komunikatsiyi. – 2013. – Vyp. 2. – P. 170–174. – Access : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuufilol_2013_2_31.
7. Studenstkyi internet-zhurnal "Osvita ta..." [Electronic resource]. Access : <http://www.osvitata.com/>

УДК 811.112

МОВНІ КОНТРАСТИ ЯК ЗАСОБИ ЕКСПРЕСИВНОСТІ В МОВНО-ХУДОЖНІЙ СИСТЕМІ В. А. ЧАБАНЕНКА

Сірик С. В., к. філол. н., доцент

*Медичний коледж Запорізького державного медичного університету
вул. Космічна, 2в, м. Запоріжжя, Україна*

siryk_svitlana@i.ua

У статті зроблено спробу проаналізувати характерні для мовотворчості Віктора Антоновича Чабаненка експресивні засоби, побудовані на контрастуванні мовних одиниць. Досліджується експресивність на ґрунті контрастування різностильових, різносистемних мовних одиниць, експресивність як результат контрастування логічно й семантично різнопланових мовних елементів, фразеологізмів. Аналізується специфіка введення мовних контрастів до семантичного контексту.

Ключові слова: мовний контраст, експресивність, ідіостиль.

ЯЗЫКОВЫЕ КОНТРАСТЫ КАК СПОСОБЫ ЭКСПРЕССИВНОСТИ В ЯЗЫКОВО-ХУДОЖЕСТВЕННОЙ СИСТЕМЕ В. А. ЧАБАНЕНКО

Сирьк С. В.

*Медицинский колледж Запорожского государственного медицинского университета
ул. Космическая, 2в, г. Запорожье, Украина*

В статье рассматриваются результаты исследования экспрессивных средств, созданных на контрасте языковых единиц. Исследуется экспрессивность на основе контраста разностилевых языковых единиц, разносистемных языковых единиц, экспрессивность как результат контраста логично и семантических разноплановых языковых элементов, фразеологизмов. Анализируется специфика ввода языковых контрастов в семантический контекст.

Ключевые слова: языковой контраст, экспрессивность, идиостиль.

LANGUAGE CONTRAST AS A MEANS EXPRESSIVITY IN LINGUISTICALLY-ART SYSTEM V. A. CHABANENKA

Siryk S. V, Candidate of Philology, Associate Professor

*Medical College Zaporizhzhya State Medical University
Kosmichna str., 2v, Zaporizhzhya, Ukraine*

In article is made attempt to analyse characteristic for linguistic creativity Viktor Antonovich Chabanenko expressive means, are constructed on contrasting language units. Objective of article is identify and analysis of features poetic individual style known linguist and writer V. A. Chabanenko, in particular researches of use in language work of the artist emotionally-expressive lexicon, constructed on the contrast of different styles, different system language units, logically and semantically diverse linguistic elements, phraseological units, finding-out its expressive potential.

The analysis of poems of poetic collections of V. A. Chabanenka "Orataniya", "the Cathedral of my soul", "In an eternal duel", "On a visit at your youth" allows speaking about wide use by the author expressive on the basis of contrast different styles of language units. The given contrast is shown in opposition, comparison and collision